

T.B.M.M.
BARIS ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 5228
Tarih: 11.06.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1987 yılında OHAL uygulamasının başlaması ile birlikte Diyarbakır'da başta gözetim altında kaybettirilenler olmak üzere meçhul bir şekilde kaybolan muhalif yurttaşların akıbetlerinin araştırılması ve yaşanan mağduriyetlerin belirlenmesi amacıyla 98 ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

Nursel AYDOĞAN

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye, son 30 yılı aşkın süre zarfında kaçırılanlar, zorla kaybedilenler ve yine gözaltında yaşamını yitirenlerle ilişkin hukuki olarak Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde onlarca kez mahkûm edilmesine rağmen bugün halen kendisinden 20 yıldır haber alınamayan yüzlerce faili meçhul bulunmaktadır.

1980 darbesi ile ülkedeki muhalif sesler susturulmuş ve sıkıyönetimini kaldırılmasında hemen sonra 1987 yılında Kürt illerinde OHAL adı altında köy boşaltmaların, faili meçhullerin, işkencede ve yine gözaltında sivil ölümlerinin yoğun bir şekilde yaşandığı bir baskıcı yönetim dönemi başlamıştır. Özellikle Diyarbakır'da diğer Kürt illerinde olduğu gibi Gayri Nizami Harp tekniklerinin kullanılması ile faili meçhullerin doğru orantılı bir şekilde devam ettiği yıllar olmuştur.

Faili meçhul cinayetlere ve kayıplara kurban gidenlerin genel niteliklerine bakıldığında; o dönemde devlet güçlerinin hedef olarak gördüğü, PKK'ye lojistik ve psikolojik destek sağladıkları düşünülen kişiler ve köylüler ile Kürt işadamları, gazeteci, yazar, siyasetçi, aydın, sendikalı kamu çalışanı ve üniversite öğrencisi olmaları, yaşanan bu sivil ölümlerinin devlet görevlilerinin bilgisi dışında gerçekleşmeyeceği gerçeğini de ortaya koymaktadır.

25 Eylül gününü Diyarbakır'da geçiren ve ertesi gün sabah 08.00 civarında Diyarbakır'ın Kulp ilçesine gitmek üzere yola çıkan Orhan ve Zozan Eren çiftinin kaçırıldıktan sonra bir daha izlerine rastlanılmaması verilebilecek örneklerden sadece biridir. Diyarbakır Lice Kapalı Cezaevinde infaz koruma memuru olarak çalışan Orhan Eren ve Diyarbakır Doğum Evinde ebe olarak çalışan karısı Zozan Eren'in aracı 26 Eylül 1997 yılında Lice'yi Diyarbakır'a bağlayan yol üzerinde, Mermer Jandarma Kontrol Noktasının biraz ötesinde terk edilmiş olarak bulunmuştur. Orhan Eren'in babası Aydın Eren, 29 Eylül 1997 yılında yakınlarının akıbeti hakkında bilgi almak için Kulp Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvurmuş ve sonrasında soruşturma kapsamında Diyarbakır Jandarma Komutanlığı, 22 Ekim 1997 tarihinde, Mermer Jandarma Kontrol Merkezi'nde tutulan kayıtların kopyasını Diyarbakır Savcılığı'na iletmış ve Orhan ve Zozan Eren çiftinin kontrol noktasından saat 9.55'te geçtikleri kayıtlarda görülmüştür.

Aydın Eren tarafından savcılığa verilen ifadeler arasında, 1996 yılında Diyarbakır'ın Kulp ilçesinde meydana gelen olaylarda geçici köy korucularının halka rastgele ateş ettiğini, bu olay sırasında Aydın Eren'in yakını olan Behçet Eren'in de yaralandığını; Diyarbakır Hastanesinde ebe olarak çalışan Zozan Eren'in hastanede Behçet Eren ile ilgilendiği sırada Bozkurt ailesine mensup korucular tarafından tehdit edildiği bilgisi de yer almıştır. Soruşturmada herhangi bir ilerleme kaydedemeyen aile olayı AİHM'e taşımış ve AİHM, 21 Şubat 2006'da verdiği kararla, AİHS'in yaşam hakkını düzenleyen ikinci maddesinin usûlden ve etkili başvuru hakkı düzenleyen 13. maddesinin ihlal edildiğine hükmetmiştir.

Bilindiği üzere 2013 yılı başlarında devlet yetkilileri ve PKK lideri Sayın Abdullah Öcalan arasında demokratik çözüm ve barış sürecine paralel olarak görüşmelere paralel olarak AKP iktidarı barış görüşmelerini yasal zemine oturtmalı ve yine yasal zemine oturtulacak bu görüşmelerin sağlıklı bir şekilde ilerleyebilmesi için geçmişte yaşanan zorla kaybettirmelerin ve yine gözaltında yaşanan ölümlerin araştırılması bir zorunluluk halini almalı ve geçmişle

karşılıklı bir şekilde yüzleşmenin sürecin akıbeti açısından da daha sağlıklı olacağı göz önünde bulundurulmalıdır.

Barış ve Demokrasi Partisi olarak, meçhul bir şekilde kaybolan ve bir daha izlerine rastlanılmayan Zozan ve Orhan Eren çifti başta olmak üzere özellikle 1987 sonrasında Diyarbakır'da yaşanan göz altılarda kaybettirilen yurttaşların akıbetlerinin araştırılması ve bu alanda yapılacak hukuki düzenlemelerin sınırlarının belirlenmesi amacıyla bir araştırma komisyonu kurulmasını talep ediyoruz.

1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

6. Ayla AKAT ATA
BDP Batman Milletvekili

7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Adil ZOZANI
BDP Hakkari milletvekili

13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

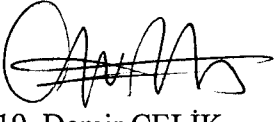
14. Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP İstanbul Milletvekili

15. A. Levent TÜZEL
HDP İstanbul Milletvekili

16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

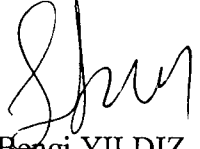
18. Leyla ZANA
Diyarbakır Milletvekili

19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

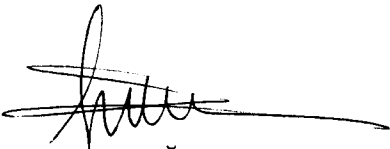

22. Özdağ UÇER
BDP Van Milletvekili

23. Bengi YILDIZ
BDP Batman Milletvekili

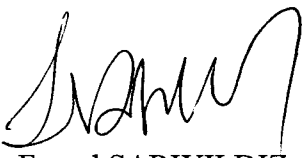

24. İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

25. Selma IRMAK
HDP Şırnak Milletvekili

26. Gülser YILDIRIM
HDP Mardin Milletvekili

27. Aysel TUĞLUK
Van Milletvekili

28. Kemal AKTAŞ
Van Milletvekili

29. Faysal SARIYILDIZ
Şırnak Milletvekili